

Ne mutlu sizlere ki, bugün böyle bir yerde, temel konusu barış ve silahsızlanma olan bir DÜNYA BARIŞ KONGRESİNİ düzenliyebiliyor, dünyanın dörtbir köşesinden dili, dini, politik görüşleri birbirinden çok farklı insanları bir çatı altına getirebiliyorsunuz.

Ne mutlu bizlere ki, dünyanın dörtbir köşesinden dili, dini, politik görüşleri birbirinden çok farklı insanlar olarak biraraya gelebiliyor, günümüzde dünyanın en yakıcı sorunu olan dünya barışını kazanmanın yollarını tartışabiliyoruz. Ne var ki, bazı dönemlerde bazı ülkelerdeki barışseverler için bir barış kongresi düzenlemek bile başlı başına bir insan hakları sorunu olabiliyor. Bugün hepimiz için çok doğa! olan bu biraraya geliş eylemi, halihazırda dünya üzerindeki bazı ülkelerde mümkün olamıyor. Örneğin, Güney Afrika'da, Şili'de, Türkiye'de bugün böylesi bir kongrenin toplanması olanaklı değildir. Belki silah sanayinin sorunları için silah tekellerinin temsilcileri olarak bu ülkelerde toplanabilirsiniz. Ama, barışı, dünya barışını tartışmak üzere bu nitelikte bir toplantıyı sözkonusu ülkelerde düzenleyemezsiniz, düzenleyemeyiz. Çünkü, oralarda, barış istemek ve barışı savunmak suçtur. Çünkü oralarda, insan olmanın gereği yükseltebileceğiniz masumane barış dilekleri, o ülkelerde "düzenin temelini sarsacak" suçlar olarak nitelendirilebilir. Nitekim, böyle bir deneyi dünya barış hareketi yaşamıştır. Biliđiđi üzere, 12 eylül 1980 de askeri cunta Türkiye'nin üzerine kara bir bulut gibi çöktü. Türkiye'de demokrasiden, özgürlükten, barıştan ve insan haklarından yana ne var ise birer birer yok edildi. Askeri darbe ile birlikte Türkiye Barış Komitesinin faaliyetleri de durduruldu. Ve 1980 yılı başından itibaren hazırlıkları sürdürülen Türkiye Barış Parlamento su çalışmaları yasaklandı. Böylelikle Barış Parlamento su düzenleme çalışması, bugün bizler için çok doğa! olan bir barış eylemi, yasaklandı, insan haklarının ne kadar temel alanlarda bile çiğnenebileceği böylelikle barış alanında da örneklendi.

Esasen, barış ve insan hakları arasındaki doğrudan ilişki herkesin malumudur. Buna rağmen, dünyayı cehenneme dönüştürebilecek bir dehet dengesinin oluğu yerküremizde hala barıştan yana olmayan politikaların hüküm sürdüğü ülkeler vardır, hem de çok sayıda vardır. Ve bu savaşçı, sorumsuz iktidarların pompalandığı tehlikeli propogandalar, genel olarak dünyada ve pek çok ülkede, yaygın ve etkili bir barış bilincinin oluğmasını engellemektedir. O nedenle, BARIŞ BİLİNCİNİ geliştirebilecek, barış ve insan hakları doğrudan ilişkisini somutla yacak her örnek, olumlu ya da olumsuz her örnek oldukça önemlidir. Bu örneklerin dünyanın dörtbir yanındaki barışseverlerce bilinmesi ve irdelenmesi, kendi ülkelerindeki barış ve insan hakları ilişkisinin olumlu olarak gelişmesine de yardımcı olacaktır.

Türkiye, ne yazık ki, son altı yılda insan hak ve özgürlükleri ve barış alanında son derece olumsuz bir örnekleme verdi. Hepimizin bildiği gibi, Türkiye Barış Komitesi yasaklandı. Yöneticileri yıllarca tutuklu bırakıldı. Komite, yöneticileri ve bazı üyeleri hala yargı önünde. Biryandan barıştan yana ^{insanlara} bunları yapan iktidar, diğer yandan en temelinden en ayrıntısına kadar normal demokrasilerin alışageldiği, insan hak ve özgürlüklerinden yana ne varsa herşeyi yok etti. Önce parlamento feshedildi. Siyasi partiler kapatıldı. Yöneticileri hapsedildi. Hala pekçok siyasi parti yöneticisi siyasi yasaklıdır. Sendikal örgütlenmeler yasaklandı, yöneticileri sorgulandı, hapsedildi. Grev ve toplu sözleşme hakkı yok edildi. Köylülerin, memurların, öğretmenlerin, öğrencilerin demokratik kitle örgütleri yasaklandı. Yöneticileri tutuklandı, yargılandı. Basın sansür altına alındı. Kitaplar toplatılıp, kağıt fabrikalarında kağıt hamuru yapıldı. Aydınlar üniversite öğretim üyeleri, sanatçılar türlü antidemokratik baskıları yaşadı. Onbinlerce kişi tutuklandı. Binlerce kişi hakkında idam cezası istendi. Onbinlerce kişi işkence gördü. İşkencede, hapishanede ölenlerin kesin sayısı bilinmiyor. Ölen insanların mezarları bile gizleniyor. Hala, çocuklarının, babalarının izini arayan insanlar var...

Barışı suç sayan iktidar, demokrasiden yana, özgürlükten yana ne varsa değiştiriyor. Anayasa değişti. Sendikalar yasası, Dernekler Yasası değişti. Polise daha çok yetkiler veren yasalar, basını sansür kısılacı altına alan yasalar çıktı. Barışı savunmanın suç olduğu yerde, en temel insan hak ve özgürlüklerinden söz etmek mümkün olmuyor. Öylesine mümkün olmuyor ki, bugün, Türkiye'de yaşanmış ve yaşamakta olan olumsuzlukları dile getirmek, baskı altındaki yurtdaşlarımızla dayanışma içinde olduğumuzu belirtmek, savaş yanlısı iktidar için suçtur, hem de vatan hainliği suçudur. Ve bugün ülkelerinden uzakta yaşamak zorunda kalmış binlerce Türkiyeli demokrat, ilerici ve barıştan yana insan, en temel insan hakkı olan 'yurtdaş olma', 'vatandaş olma' hakkından yoksun bırakılmıştır. Aralarında Türkiye Barış Komitesi üyesi ve yöneticisi olan pekçok Türkiyeli insan vatandaşlıktan çıkarılmıştır.

Son dönemde, Avrupa kamuoyu, Türkiye'deki gelişmeleri yeterince izleyememekte, ve yanıltıcı sonuçlara varabilmektedir. Oysa insan hak ve özgürlükleri ve barış konusu hala Türkiyede en sıcak konudur. Örneğin, bugünlerde Türkiye'de İnsan Hakları Derneği çalışmaları sürdürülmektedir. Amacı, insan hak ve özgürlüklerini savunma, bu alanda konferanslar, sergiler düzenleme, haksız uygulamaları tesbit edip, haksız uygulamalarla mücadele etmek olan derneğin kuruluş çalışmaları iktidarca engellenmektedir. Sözde insan hak ve özgürlüklerini gözeten iktidar, İnsan Hakları Derneğinin henüz kurulmasına bile tahammül edememektedir.

Ne yazık ki, bugün için, barış ve insan hakları konusunda bizler Türkiye üzerine bunları söylemek zorundayız. Türkiyeli insanlar olarak bunları bilmek ve dile getirmek bizleri üzüyor. Ama ne yapalım ki gerçek bu. Bu uğursuz gerçeğin değişmesi de öncelikle bunları dile getirmekten, bunların değişmesi için mücadele etmekten, dünyadaki tüm barışseverlerin dayanışmasını istemekten geçiyor. Umuyoruz ki ve istiyoruz ki, bir gün Türkiye insan hak ve özgürlükleri ve barış konusunda olumlu örneklerle dolu bir ülke olacak ve ülkemiz topraklarında biz, barış ve özgürlük bayrakları altında hep birlikte bir dünya barış kongresi düzenleyebileceğiz, Türkiye'de de dünya barışı için biraraya geleceğiz.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI KURUMU
TÜSTAV

DİŞ BORÇLAR, EKONOMİK KALKINMA VE BARİŞ

Artık herkes Bay Gorbaçov'un Cenevre zirvesinde ve Reykyavik görüşmelerinde Bay Reagan'ın YILDIZ SAVAŞLARI projesi üzerinde neden önemle durduğunu biliyor. Herkes biliyor ki; böyle bir projeye harcanacak milyarlarca doları Gorbaçov halkının ve ülkesinin refahı için kullanmak istiyor. Regan, ABD bütçesindeki ve ödemeler dengesindeki rekor açıklara rağmen, sadece ve sadece ülkesindeki silah tekellerini memnun etmek için ısrarla yıldız savaşları projesi üzerinde duruyor.

Artık dünyada pek çok şey çok açık oynanmaya başlandı. O kadar ki, Regan bile savaş yanlısı tercihlerini gizlemeye gerek görmüyor, bir bakıma savaş suçlarını itiraf ediyor. Daha iki hafta önce, ABD de bütçe kısıntıları tartışmalarında, Regan, Temsilciler Meclisini çıkardıkları bütçe kısıntısı yasasına ilişkin olarak veto ile tehdit ediyor ve uzlaşma için beş temel şart ileri sürüyordu:

"Salt II, nükleer denemeler, yıldız savaşları, karşı füze silahları ve kimyasal silahlar konularındaki kısıtlamalar kaldırılmaz ise tasarıyı veto ederim" diyordu. Yani meşhur Napolyon gibi, Regan da 'para, para ve ille de para' demiyor ama 'silah, silah ve ille de silah' diyor.

Herakam televizyon haberlerinde, her sabah gazetelerde izliyoruz. Amerikan doları sürekli değer kaybediyor. Son bir yılda amerikan doları, japon yeni ve avrupa paralarına karşı yaklaşık yüzde kırk değer kaybetti. Yani, amerikan halkının örneğin japonya'da veya avrupada içeceği bir şişe coca colanın fiyatı yüzde kırk pahalandı. Avrupa'daki NATO üslerinde çalışan amerikalıların aldıkları aylıklar yüzde kırk azaldı. Ekonomistler, temel nedenin ABD ekonomisindeki yapısal bozuklukların olduğunu söylüyorlar. ABD ulusal gelir artış hızı tartışılırken artık sıfırın altındaki rakamlardan söz ediliyor. ABD bugün dünyanın en borçlu ülkesi. 1,5 trilyon dolar borçla ABD, Brezilya'yı, Meksika'yı kat be kat geçiyor. ABD bütçe açığı 200 milyar dolar üzerinde. Yani, yaklaşık ABD'nin yaptığı yıllık askeri harcamalar kadar. Regan ve pentagon'un çılgin savaş planları artık dünyaya sızıyor, evrene uzanıyor. ABD savaşçı politikasını körükledikçe bütçe açığı artıyor, borçları artıyor. İşsizlik yüzde sekiz dolayında Amerikan halkını inletiyor. Dolardaki bütün değer kayıplarına, başka bir deyişle rekabeti arttırmak için değer ayarlamalarına rağmen, ABD sanayii ne ABD'de iç pazarda ne de dış pazarlarda rekabet edemez durumda....

Peki, kazanan kim? Cevabı, Wall street borsalarında işlem görmekte olan ABD silah tekelleri hisse senetlerinin değer artış grafikleri veriyor. Kazanan onlar. Kaybeden, ^{ise} siz kalan, parasının gücü azalan amerikan halkı. Bu savaş çılginı politikadan etkilenen tüm dünya halkları, bizler. (Tablo 1).

Dış borçlar, ekonomik kalkınma ve barış konusunun içiçeliği bugün artık herkesçe bilinen bir gerçek. Ama ne yazık ki, bu gerçek bilinmesine rağmen, hala barıştan yana olmayan, ülkesinde, bölgesinde ve dünyada gerginliği arttırıcı bir politika-dan yana olan iktidarlar hüküm sürüyor. Baska bir örnek Türkiye. ABD ekonomisi kadar büyük olmasa da, en azından sorunları ABD ekonomisinden çok daha büyük olan Türkiye. Bir zamanlar, büyük bir özentî ile "küçük Amerika" diye anılan Türkiye.

Türkiye, ekonomisi ile ve de demokrasisi ile oldukça militaristleştirilmiş bir ülke. Son otuz yılda, her on yılda bir yapılan askeri darbeleri ile, askeri harcamaları ile, genel bütçe içindeki savunma harcamalarının büyük payları ile, ordu sayısı ile, son yirmi yıldır ekonomiye enjekte edilen ve subay-astsubayların maaşları ile inşa ettirilip çokuluslu tekellerle işbirliğine koşulan OYAK'ları ile, silahlı kuvvetler vakıfları ile, savunma fonları ile ve de her büyük şirketin yönetim kurullarında yer alan emekli generalleri ile Türkiye esaslı bir biçimde militaristleştirilmiş bir toplum. Ama, hala, bütün bunlar yetmezmiş gibi, daha fazla militarizm için geliştirilen yeni senaryolar, dış borçlar-ekonomik kalkınma ve barış konusunda oldukça olumsuz yeni örnekleri önümüze seriyor.

Bilindiği gibi, Türkiye son askeri darbesini bundan altı yıl önce 12 Eylül 1980'de yaradı. Son altı yılda Türkiye ekonomisinde olup bitenler ve de bugün Türkiye'de cirit atan yabancı silah tekellerinin mevcudiyeti, neden 1980'de Türkiye Barış Komitesi'nin kapatıldığını, neden demokrasinin yeniden rafa kaldırıldığını, ülkede ve bölgede neden gerginliğin bu denli arttırıldığını çok iyi izah ediyor. (Tablo 2).

TÜRKİYE SOSYAL TARİHİ

Evet, askeri cuntadan beri, Türkiye'nin dış borçları tam yüzde yüz arttı. Ama aynı zamanda fiyatlar yüzde beşyüz arttı. Türkiye'nin bütçe açığı sadece bir yılda, 1985-86 da dört kat arttı. 1980 öncesi Türkiyede sadece dört adet yabancı banka faaliyet gösteriyordu. Bugün Türkiye'de faaliyette bulunan yabancı banka sayısı yirminin üzerinde. Türkiye azalan ulusal gelirine rağmen yine de meşhur EUREKA projesinin bütçesine yüzde 2.19 luk katkıda bulunmaktan geri durmuyor.

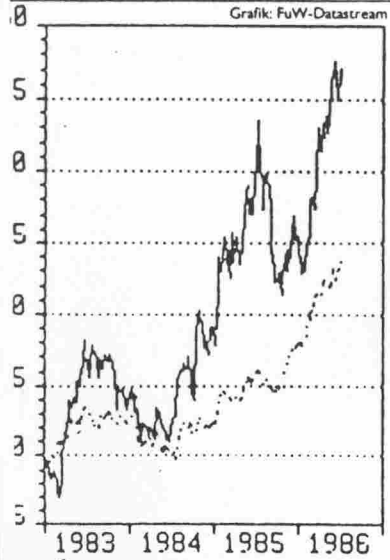
Türkiye Barış Komitesinin yöneticileri, barışı savundukları için hapis yattı. Onbinlerce demokrat hala hapiste. Binlerce Türkiyeli yurt dışında sürgün olarak yaşamak zorunda bırakıldı. Ama Türkiye'de Pentagon ve gözdesi firmalar rahatça dolaşiyor. Avicapo, Bell Helikopter Textron, EG and G, Sealol, Hynes Aviation Industries, Kellogg Rust Constructors, Naras Avionics, Northeastern Aviation, Kraus Maffei, FMC, GKN and Royal Ordnance factory ve benzeri daha birçoklarının temsilcileri Türkiye'nin lüks otellerinin lobilerini dolduruyor. Onlar Türkiye'de, bizler dışarda.

Görüldüğü gibi, Türkiye'de dış borçlar ekonomik gerilik oldukça önemli sorunlar. Türkiye bu anlamda oldukça güncel bir örnek. Ama Türkiye hep böyle bir örnek olarak kalacak mı? Cevabı, Türkiye barış ve demokrasi güçleri verecek. İnanıyoruz ki, bağımsız, demokratik ve barıştan yana bir politika ile Türkiye, sahip olduğu tüm birikimleri ile, gelişmiş büyük ve özgür bir ülke olabilir. Ve böyle bir ülke aynı zamandabölgesinde BARIŞIN güvencesi olabilir. İşte o zamanda, Onlar, yani silah tekelleri ve işbirlikçileri dışarda, bizler de Türkiye'de, barış ve demokrasi güçlerinin yanında olacağız.

TÜRKİYE SOSYAL

MARTIN MARIETTA

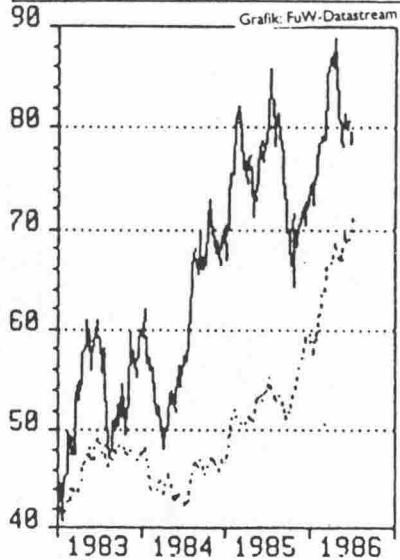
Grafik: FuW-Datstream

— \$
..... Gesamtmarkt (angegl.) A

MCDONN. DOUGLAS

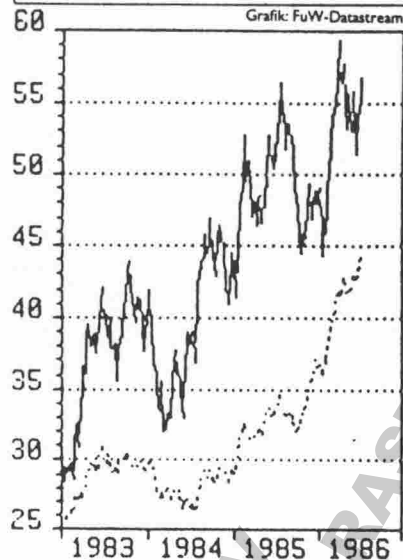
Grafik: FuW-Datstream

— \$
..... Gesamtmarkt (angegl.)

LOCKHEED

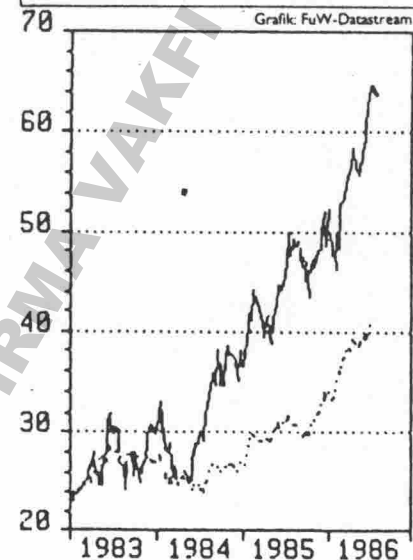
Grafik: FuW-Datstream

— \$
..... Gesamtmarkt (angegl.)

BOEING

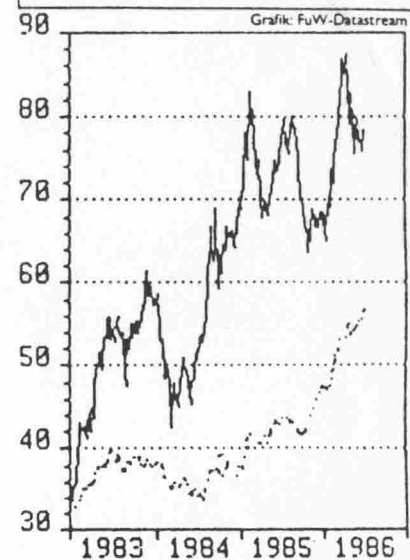
Grafik: FuW-Datstream

— \$
..... Gesamtmarkt (angegl.)

GENERAL DYNAMICS

Grafik: FuW-Datstream

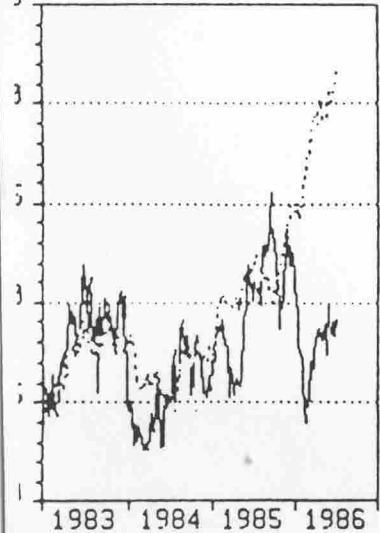

— \$
..... Gesamtmarkt (angegl.)

Rüstungsaktien USA

GRUMMAN

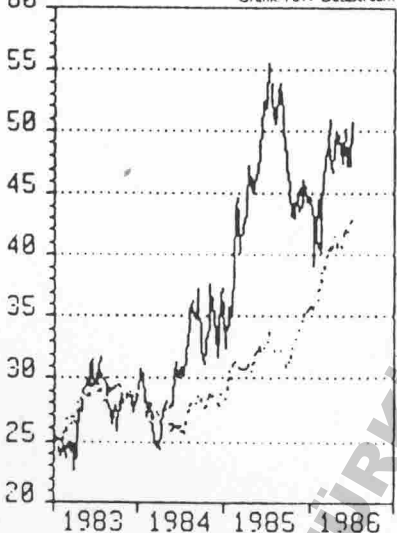
Grafik: FuW-Datstream

— \$
..... Gesamtmarkt (angegl.)

NORTHROP

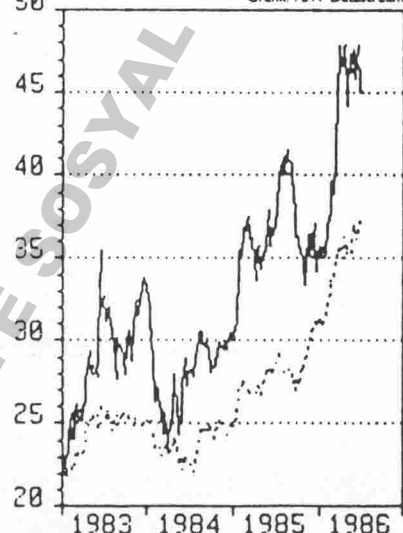
Grafik: FuW-Datstream

— \$
..... Gesamtmarkt (angegl.)

ROCKWELL

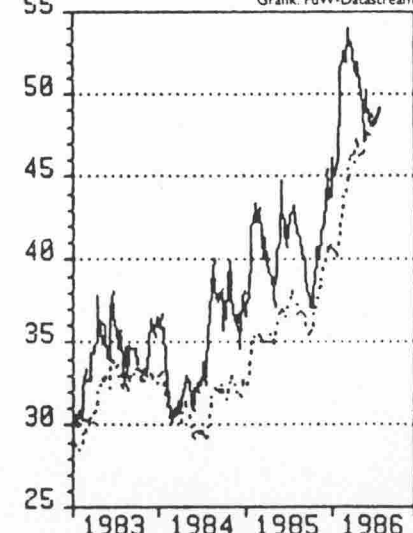
Grafik: FuW-Datstream

— \$
..... Gesamtmarkt (angegl.)

UNITED TECH.

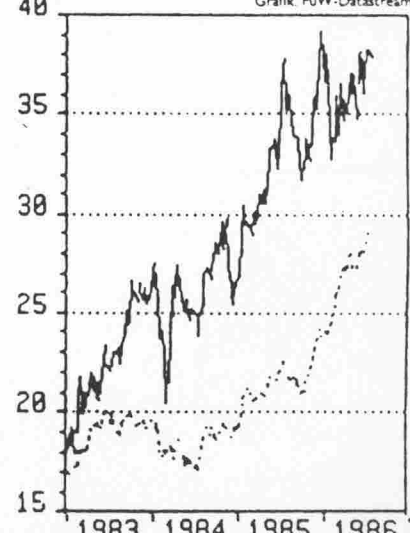
Grafik: FuW-Datstream

— \$
..... Gesamtmarkt (angegl.)

MORTON THIOKOL

Grafik: FuW-Datstream

— \$
..... Gesamtmarkt (angegl.)

